

1. ULUSAL SAĞLIK BİLİMLERİ LİSANSÜSTÜ ÖĞRENCİ SEMPOZYUMU

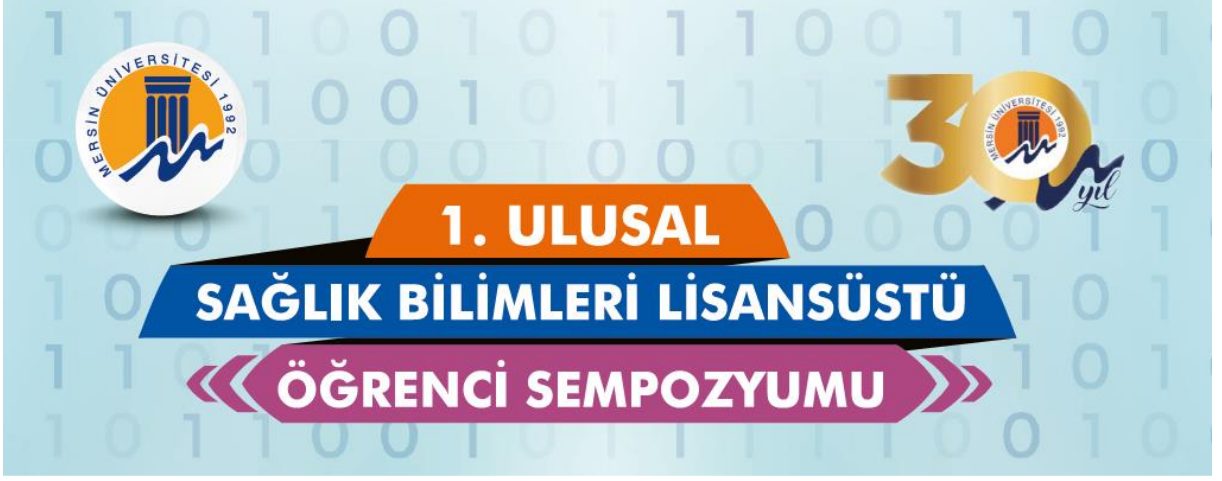
28-29
NİSAN

2022

<http://sabesempozyum2022.mersin.edu.tr/>

Yer: Mersin Üniversitesi Prof.Dr.Uğur Oral
Kültür Merkezi/Çiftlikköy Kampüsü
Düzenleyen: Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI

28-29 NİSAN 2022

MERSİN ÜNİVERSİTESİ

PROF. DR. UĞUR ORAL KÜLTÜR MERKEZİ

MERSİN

DÜZENLEYEN: MERSİN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

ISBN: 978-975-6900-66-6

Sempozyum Daveti

Bir süredir içinde bulunduğumuz pandemi koşulları, Sağlık Bilimlerinin anlam ve önemini bir kez daha hatırlatmış olup, toplumun sağlık alanında yapılan çalışmalara dikkat ve ilgisini üst düzeye çıkarmıştır. Bu da sağlık çalışanları olarak hepimize olduğundan daha fazla sorumluluk yüklemektedir. Sağlık alanında yapılan akademik çalışmalar iyi bir temel bilgi düzeyini ve uygulama becerisini gerektirir. Sağlık Bilimleri Enstitüleri bu alanda araştırma alt yapısının geliştirilmesinde ve araştırmacı yetiştirilmesinde önemli bir yere sahiptir.

Enstitümüzde farklı programlarda eğitim gören öğrencilerimiz, öğretim üyelerimiz ve dış paydaşlarımızla etkileşimi artırarak, ekip çalışması yapmalarına olanak sağlamayı ve disiplinler arası iş birliklerini artırmayı hedefledik. Böylelikle AR-GE yönüyle zaten güçlü olduğunu düşündüğümüz lisansüstü programlarımızda yapılan tez ve bilimsel araştırmaların toplumsal faydaya dönüşmesini sağlamak amacıyla planladığımız ve 28-29 Nisan 2022 tarihlerinde ilkinin gerçekleştireceğimiz Sempozyumumuzda sizleri aramızda görmekten mutlu olacağız.

Prof. Dr. Bahar TAŞDELEN

Sempozyum Başkanı

Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürü

DÜZENLEME KURULU

Dr. Bahar TAŞDELEN
Dr. Gülay ALTUN UĞRAŞ
Dr. Seda TEZCAN ÜLGER
Dr. Seyhan ŞAHAN FIRAT
Dr. Özlem İZCİ AY
Dr. Meral GÜN
Araş. Gör. Aslıhan AKSU
Araş. Gör. Merve TÜRKEGÜN ŞENGÜL
Araş. Gör. Duygu YOLAL
Araş. Gör. Meryem TEMİZ REŞİTOĞLU

Sempozyum Sekreteryası: Ahmet KÜÇÜKYILDIRIM

BİLİM KURULU

Dr. Ahmet Hakan ÖZTÜRK
Dr. Ahmet Sencer YURTSEVER
Dr. Akif Hakan KURT
Dr. Alev Bobuş ÖRS
Dr. Ali Erdiñ YALIN
Dr. Ayça AKTAŞ ŞÜKÜROĞLU
Dr. Ayda ÇELEBİOĞLU
Dr. Ayla KÜRKÇÜOĞLU
Dr. Aylin DÖĞEN
Dr. Ayşe Nihal SARI
Dr. Badel ARSLAN
Dr. Bahadır ERCAN
Dr. Bahar TAŞDELEN
Dr. Bahar TUNÇTAN
Dr. Banu Coşkun YILMAZ
Dr. Belgin BÜYÜKAKILLI
Dr. Birgül VURAL DOĞRU
Dr. Caferi Tayyar ŞAŞMAZ
Dr. Candan ÖZTÜRK
Dr. Çiğdem ÖZDEMİR
Dr. Deniz UZMANSEL
Dr. Didem DERİCİ YILDIRIM
Dr. Didem ÖZGÜR
Dr. Diğdem LAFÇI
Dr. Dilek BATTAL
Dr. Duygu VEFİKULUÇAY YILMAZ
Dr. Ebru BALLI
Dr. Ebru DERİCİ EKER
Dr. Efdal OKTAY GÜLTEKİN
Dr. Meltem AYDIN BEŞEN
Dr. Meral GÜN
Dr. Meral ÖZKAN
Dr. Meryem İlkey KARAGÜL
Dr. Meryem Türkan IŞIK
Dr. Mine BÜKER
Dr. Mine YURDAKUL
Dr. Mualla YILMAZ
Dr. Mustafa AKTEKİN
Dr. Mustafa Ertan AY
Dr. Nailcan ÖZTÜRK
Dr. Nalan TİFTİK
Dr. Necmiye CANACANKATAN
Dr. Nefise Özlen ŞAHİN
Dr. Nuran DELİALİOĞLU
Dr. Nurcan ARAS
Dr. Nurten ERDAL
Dr. Onur ETÖZ
Dr. Oya ÖĞENLER
Dr. Özlem ELVAN
Dr. Özlem İzci AY
Dr. Öztekin ALGÜL
Dr. Rana YİĞİT
Dr. Sabahattin TEKİNGÜNDÜZ
Dr. Savaş AKTAŞ
Dr. Seda ÇAĞLAR
Dr. Seda TEZCAN ÜLGER
Dr. Selda DOĞAN ÇALHAN
Dr. Selda OKUYAZ

Dr. Emine Arzu KANIK
Dr. Emine KIR BİÇER
Dr. Emine ÖNCÜ
Dr. Esin AYDIN
Dr. Esra CENGİZ YANARDAĞ
Dr. Etem AKBAŞ
Dr. Evşen NAZİK
Dr. Fadime Nazlı DİNCER KAYA
Dr. Fatma İNCE
Dr. Funda BÜYÜKYILMAZ
Dr. Gamze KÖKDİL
Dr. Gökhan TÜRKER
Dr. Gönül ASLAN
Dr. Gözde GÖKÇE İSBİR
Dr. Gülay ALTUN UĞRAŞ
Dr. Gülay BÖREKÇİ
Dr. Gülhan TEMEL
Dr. Hacer ÇETİN
Dr. Hüseyin SELVİ
Dr. İbrahim BAŞHAN
Dr. İbrahim Ömer BARLAS
Dr. İsmail ÜN
Dr. Kansu BÜYÜKAFŞAR
Dr. Kemal YAMAN
Dr. Kenan GÖZLÜ
Dr. Leyla ŞAHİN
Dr. Lülüfer TAMER
Dr. Mahmut ÜLGER
Dr. Maria Geraldine VELDHUIZEN
Dr. Mehmet Burak Yavuz ÇİMEN
Dr. Mehmet Emin ERDAL
Dr. Mehmet Sami SERİN

Dr. Selma YAMAN
Dr. Semra ERDOĞAN
Dr. Semra UTKU
Dr. Serap YALIN
Dr. Serdal ARSLAN
Dr. Serkan GÜRGÜL
Dr. Serpil GONCA
Dr. Serpil TÜRKLEŞ
Dr. Serpil YÜKSEL
Dr. Sevban ARSLAN
Dr. Sevda GÜZEL KARA
Dr. Sevgi GÜNEŞ
Dr. Sevil GÜNER
Dr. Sevilay ERDEN
Dr. Seyhan ŞAHAN FIRAT
Dr. Sümbüle KÖKSOY VAYISOĞLU
Dr. Şakir Necat YILMAZ
Dr. Şenay GÖRÜCÜ YILMAZ
Dr. Şerife Efsun ANTMEN
Dr. Şerife Selma URAS GÜNGÖR
Dr. Tolgay ERGENOĞLU
Dr. Tuba GÜNER EMÜL
Dr. Tuba ÖZCAN
Dr. Uğur DAL
Dr. Ülkü ÇÖMELEKOĞLU
Dr. Ümit KARAKAŞ
Dr. Yahya NURAL
Dr. Zeliha KURTOĞLU OLGUNUS
Dr. Zeynep Nil ÜNAL
Dr. Zuhale ALTINTAŞ
Dr. Zuhale UÇKUN ŞAHİNOĞULLARI
Dr. Şahin DİREKEL

Tüberküloz Hastalarında *FokI* ve *TaqI* Vitamin D Reseptörü Polimorfizmlerinin Araştırılması

Doğan Can Aslan¹, Mahmut Ülger^{1,2}, Seda Tezcan Ülger³, Gönül Aslan³

¹ Mersin Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Farmasötik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, Mersin

² Mersin Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Farmasötik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, Mersin

³ Mersin Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, Mersin

Amaç: Tüberküloz (TB), her yıl 2 milyona yakın ölüme neden olan, insan sağlığını tehdit eden önemli bir hastalıktır. TB'nin etiyojisi ile ilgili bilgi eksikliği, hastalığın tedavisi veya önlenmesi için etkili stratejilerin geliştirilmesini engellemektedir. Vitamin D Reseptör (VDR), steroid-tiroid-retinoid asit reseptör ailesine ait hücre içi bir polipeptittir. Bir dizi biyolojik işlevi aktive eden veya gen transkripsiyonlarının baskılanmasına aracılık eden özel RNA kodlayan proteinlerin sentezini başlatmak için VDR hedef hücrelerdeki DNA'ya bağlanır. *FokI* (rs2228570), *TaqI* (rs731236), *BsmI* (rs154410) ve *ApaI* (rs7975232) gibi VDR geninde iyi çalışılmış polimorfizmler, TB'nin genetik yatkınlığı için umut verici adaylardır ve bazılarının VDR aktivitesini etkilediği gösterilmiştir. Bu çalışmada VDR'yi kodlayan genlerdeki (*FokI* ve *TaqI*) tek nükleotid polimorfizmlerinin TB'ye karşı duyarlılık ya da direnç ile ilişkisinin olup olmadığı ve ilişkili ise bu polimorfizmlerin TB hastalarında sıklığının ortaya koyulması amaçlanmıştır.

Materyal ve Yöntem: Çalışmaya 84 TB hastası ve 96 sağlıklı kontrol dahil edildi. Bu kişilerden elde edilen DNA örneklerindeki tek nükleotid polimorfizmini tespit etmek için "TaqMan® Single Nucleotide Polymorphism (SNP) Assays" yöntemi kullanıldı. Çalışmanın istatistiksel analizleri IBM SPSS Statistics Free Download paket program kullanılarak gerçekleştirildi.

Bulgular: Çalışma sonucunda VDR geni *FokI* rs2228570 A/G tek nükleotid polimorfizmi için genotip (p=0,42) dağılımı bakımından hasta grubu ile sağlıklı kontrol grubu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamadı. *FokI* rs2228570 gen bölgesindeki tek nükleotid polimorfizm sonuçlarına göre G allelli hasta (%74,40) ve kontrol (%69,79) gruplarında daha sık bulunmaktadır. *TaqI* rs731236 A/G tek nükleotid polimorfizmi real time PZR sonuçlarının değerlendirilmesi sonrası, hasta grubundan 3 kişinin ve sağlıklı kontrol grubundan 3 kişinin tek nükleotid polimorfizm sonuçları cihaz tarafından belirlenememiştir. İstatistiksel analiz 81 hasta ve 93 sağlıklı kontrol grubu üzerinden yapıldı. VDR geni *TaqI* rs731236 A/G tek nükleotid polimorfizmi için genotip (p=0,23) dağılımı bakımından hasta grubu ile sağlıklı kontrol grubu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamadı. *TaqI* rs731236 gen bölgesindeki tek nükleotid polimorfizm sonuçlarına göre A allelli hasta (%61,11) ve sağlıklı kontrol (%67,74) grubunda daha sık bulunmaktadır.

Sonuç: VDR gen bölgesi ile TB'ye genetik yatkınlık arasında bir ilişkinin olup olmadığı belirlenmesi için daha fazla hasta ve sağlıklı kontrollerin dahil edileceği çalışmalar yapılarak bu konunun aydınlatılması sağlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: *Mycobacterium tuberculosis*; Tüberküloz; D vitamini; Polimorfizm